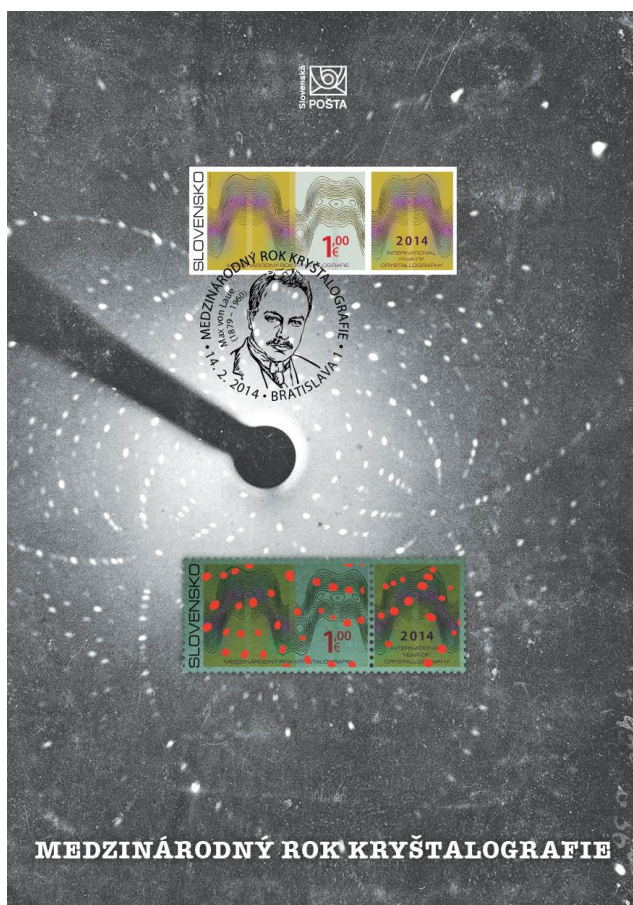

Slovenská pošta vydá poštovú známku k *Medzinárodnému roku kryštalografie*

Bratislava, 20. január 2014

Pri príležitosti Medzinárodného roka kryštalografie vydá Slovenská pošta, a. s., (ďalej SP, a. s.) poštovú známku, ktorá prezentuje najnovšie vedecké objavy dosiahnuté v tejto oblasti anorganickej chémie.

Kryštalografia je veda, ktorá skúma usporiadanie atómov v tuhých látkach. Za základ slova kryštalografia možno považovať grécke slovo *krystallos*, čo znamená niečo ako chladná kvapka alebo majúci svoj pôvod v chlade. **Modernejšia definícia hovorí, že je to veda, ktorá sa zaoberá opisom atómovej a molekulovej štruktúry tuhých látok a jej vzťahu k ich fyzikálnym, chemickým a biologickým vlastnostiam.** V roku 2014 uplynie 100 rokov od udelenia Nobelovej ceny Maxovi von Laue za experimenty, ktoré prvýkrát ukázali atomárnu (kryštalovú) štruktúru tuhej látky pomocou difrakcie röntgenového žiarenia, vyhlásila OSN rok 2014 za Medzinárodný rok kryštalografie.

Jednou zo základných úvah pri hľadaní kryštalovej štruktúry je predpoklad o jej symetrii, čiže o periodickom rozložení základných stavebných prvkov – atómov, prípadne molekúl. Vzhľadom na to, že žijeme v trojrozmernom priestore, intuitívne predpokladáme, že všetko okolo nás má pravidelné trojrozmerné usporiadanie. So zdokonalením experimentálnych techník sa však ukázalo, že existuje významná skupina tuhých látok, ktoré sa od uvedeného prísneho predpokladu odchyľujú, pričom ich vlastnosti súvisia práve so zdanlivo zanedbateľnými odchýlkami od osvedčeného poriadku.

Na poštovej známke je prezentovaná nepravidelná štruktúra atómov v kryštáli zliatiny Ta-Ge-Te, na ktorej je pomocou izolínií elektrónovej hustoty predvedené, že atómy nie sú usporiadané pravidelne. Ich polohy sú modulované tak, že vytvárajú motív zubov hradby, čo v konečnom dôsledku zásadne mení vlastnosti látky. Na pamätnom liste je nakoniec zobrazený Laueho diagram kryštálu zlúčeniny chrómu s trojnásobnou osou symetrie v smere primárneho rŕg. lúča. Schéma röntgenového žiarenia Laueho diagramu sa nakoniec stala predlohou pre aplikáciu UV ochrannej farby na poštovej známke, ktorá pod UV lampou vytvára koncentrickú štruktúru žiarivých, červených bodov.

Na emisii poštovej známky participoval celý tím odborných poradcov pracujúcich v oblasti anorganickej chémie: Michal Dušek, Slavomil Ďurovič, Dalma Gyepesová, Václav Petříček a Ľubomír Smrčok.

Výtvarný návrh emisie poštovej známky realizoval Doc. Igor Benca, akad. mal., prodekan Katedry grafiky na Akadémii umení v Banskej Bystrici v spolupráci s grafikom Odboru POFIS SP, a.s, Adrianom Ferdom.

Vydanie poštovej známky, ktorá prezentuje najnovšie objavy v kryštalografii, možno považovať za významný počin v oblasti aplikovaného výskumu, ktorý si kladie za cieľ popularizovať nové vedecké poznatky medzi širokou verejnosťou nielen na Slovensku, ale aj vo svete. **Poštová známka bude prezentovaná na slávnostnom zahájení Medzinárodného roka kryštalografie, ktorého oficiálne otvorenie sa koná 20. januára 2014 v sídle UNESCO v Paríži.**

Ocenenia známkovej tvorby Slovenskej pošty, a. s.:

V priebehu dvadsaťročnej existencie samostatnej známkovej tvorby získala Slovenská pošta množstvo prestížnych ocenení, najmä za známky zhotovené technikou ocelotlače, ktoré dokazujú vysokú kvalitu slovenskej známkovej tvorby. Naposledy v konkurencii **70 krajín získala 4. miesto v súťaži o najkrajšiu známku sveta**. V súťaži Grand Prix de l'exposition WIPA“ (Wiener Internationale Postverzeichnung Ausstellung), organizovanej vo Viedni, sa na 4. mieste umiestnil **hárček poštovej známky Ochrana prírody: Národný park Nízke Tatry – Lomikameň pozmenený, Skalienka ležatá**, ktorý SP, a. s., vydala v roku 2012. Za posledné roky má Slovenská pošta na konte hneď niekoľko úspechov v oblasti filatelie. Za **filatelistický exponát „Stamps Tour Slovakia“**, prezentujúci poštové známky za posledných 5 rokov, získala **1. miesto** v súťažnej triede „A“ na 25. kongrese svetovej poštovej únie v Dohe 2012. **3. miesto** v súťaži o najkrajšiu známku sveta „Grand Prix de l'exposition WIPA“ vo Viedni, 2012, si vyniesla poštová **známka „400. výročie Žilinskej synody“** (2010). Za zmienku rozhodne stojí aj **1. miesto** v TOP 10 najzaujímavejších športových známok sveta za rok 2010 vyhodnotených anglickým časopisom Stamp News 2011, ktoré získala poštová **známka MS vo futbale 2010** či **filatelistický exponát The Slovak Stamps Times“** prezentujúci poštové známky vydané v rokoch 2007 – 2009, ktorý sa umiestnil na **1. mieste** na Svetovej filatelickej výstave PORTUGAL 2010 v súťažnej triede Svetovej poštovej únie.

O spoločnosti:

Slovenská pošta vznikla 1. januára 1993 a 1. októbra 2004 sa pretransformovala na akciovú spoločnosť so 100-percentnou účasťou štátu. Slovenská pošta je popredným poskytovateľom moderných komunikačných, distribučných a platobných služieb na domácom trhu, s vytvorenými logistickými podmienkami na podnikanie v strednej a východnej Európe. Spoločnosť je dôveryhodnou inštitúciou, ktorá zohľadňuje meniace sa potreby zákazníkov a ponúka nové produkty a komplexné riešenia s pridanou hodnotou a vysokou kvalitou. Disponuje najrozsiahlejšou pobočkovou infraštruktúrou s viac ako 1540 poštami. Ratingová agentúra Moody's udelila Slovenskej pošte v roku 2006 rating úverového rizika na úrovni **Aaa.sk, čo je najvyššia možná úroveň. Odvtedy sa rating spoločnosti nemení a jeho výhľad je naďalej stabilný. Spoločnosť garantuje profesionalitu a kvalitu služieb na základe čoho v roku 2008 získala Certifikáty manažérstva kvality a environmentálneho manažérstva zodpovedajúce požiadavkám normy STN EN ISO 9001:2001 a STN EN ISO 14001:2005. Slovenská pošta je taktiež držiteľom prestížnej ceny **HR Gold** za inovatívny projekt v personalistike. Slovenská pošta v novembri 2013 získala „**Národnú cenu SR za kvalitu 2013**“. Toto výnimočné ocenenie sa jej podarilo získať aj vďaka ambicióznym cieľom v oblasti udržania zamestnanosti, zlepšenia hospodárskeho výsledku a realizácie programu zmien.**

Pre viac informácií kontaktujte Oddelenie masmediálnej komunikácie a redakcie tlače.

Kontaktné údaje:

Stanislava Pondelová

Hovorkyňa, Slovenská pošta, a. s.

Tel.: +421 903 130 571, **E-mail:** pondelova.stanislava@slposta.sk, **Web:** www.posta.sk